

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/66

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 6. srpnja 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. srpnja 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjuna Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/48
URBROJ: 50301-21/21-23-3

Zagreb, 6. srpnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U
HRVATSKI SABOR

Zagreb, srpanj 2023.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ustavom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustav) u članku 1. propisuje se da je Republika Hrvatska jedinstvena i nedjeljiva demokratska i socijalna država te da vlast u Republici Hrvatskoj proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljana. Narod ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem.

Nadalje, u članku 3. Ustava među najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelju za tumačenje Ustava propisani su vladavina prava i demokratski višestranački sustav.

Člankom 45. stavkom 1. Ustava propisano je da hrvatski državljani s navršenih 18, godina (birači) imaju opće i jednako biračko pravo u izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament te u postupku odlučivanja na državnom referendumu u skladu sa zakonom, dok je stavkom 2. istoga članka Ustava propisano da u izborima za Hrvatski sabor birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo izabrati tri zastupnika, u skladu sa zakonom.

Ustav u članku 73. propisuje da se zastupnici u Hrvatski sabor biraju na vrijeme od četiri godine, a zakonom se određuje broj, uvjeti i postupak izbora zastupnika u Hrvatski sabor.

Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, br. 116/99., 109/00., 53/03., 69/03. – pročišćeni tekst, 44/06., 19/07., 20/09., 145/00., 24/11., 93/11. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 120/11. – pročišćeni tekst, 19/15., 66/15. – pročišćeni tekst, 104/15. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 98/19.) u članku 38. stavku 1. propisano je da se 140 zastupnika u Hrvatski sabor, ne računajući zastupnike nacionalnih manjina i zastupnike koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, bira tako da se područje Republike Hrvatske podijeli na deset izbornih jedinica te se u svakoj izbornoj jedinici bira 14 zastupnika. Stavkom 2. istoga članka propisano je da se zastupnici u Sabor biraju po proporcionalnoj zastupljenosti i preferencijskom glasovanju.

Nadalje, tim je Zakonom u članku 39. propisano da se izborne jedinice određuju Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5%. Pri određivanju izbornih jedinica mora se koliko je to najviše moguće voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Zakonom o registru birača („Narodne novine“, br. 144/12., 105/15. i 98/19.) propisano je u članku 3. da je registar birača zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima

s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Člankom 4. toga Zakona, nadalje je propisano da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača dok je članom 8. istoga Zakona propisano da se registar birača vodi po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti te da se unutar grada odnosno općine registar birača vodi po naseljima, ulicama i trgovima, a adresni podaci temelje se na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu.

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-4089/2020, U-I-3864/22 i U-I-7166/2022, od 7. veljače 2023. („Narodne novine“, broj 24/23.) ukinut je Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora („Narodne novine“, broj 116/99.) koji prestaje važiti 1. listopada 2023. Ustavni je sud u svojoj Odluci zaključio da trenutni izborni sustav temeljen na deset izbornih jedinica, određenih odredbama članaka 2. – 11. prethodno navedenog Zakona značajno odstupa od načela jednakog biračkog prava, prije svega u njegovom supstancijalnom aspektu, koji jamči jednaku moć svakog birača, odnosno težinu svakog glasa te je slijedom navedenog Ustavni sud utvrdio da taj Zakon nije u suglasnosti sa člankom 45. Ustava.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, potrebno je donijeti novi Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Ovim se Prijedlogom zakona određuju izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor sukladno odredbama članka 45. stavka 1. Ustava te članaka 38. i 39. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Propisuje se deset izbornih jedinica u kojima se ukupno bira 140 zastupnika, u svakoj izbornoj jedinici po 14 zastupnika, a koje biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, imajući u vidu sadržaj prethodno navedene odluke Ustavnog suda ističe se kako se predlaže određivanje takvih izbornih jedinica u kojim se poštuje ustavno načelo općeg i jednakog biračkog prava u izborima za Hrvatski sabor, odnosno jednake vrijednosti biračkog glasa na tim izborima, vodeći računa da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5%.

Izborne jedinice u ovom Prijedlogu zakona određuju se na temelju broja birača u pojedinoj izbornoj jedinici, imajući u vidu ustavne i zakonske odredbe kojima se jamči, odnosno osigurava jednako pravo glasa.

Budući da odredba članka 45. stavka 1. Ustava jamči da hrvatski državljani s navršениh 18 godina (birači) imaju opće i jednako biračko pravo u izborima za Hrvatski sabor te da se registar birača vodi po službenoj dužnosti kao posao državne uprave i to neposredne provedbe zakona koja obuhvaća vođenje propisanih očevidnika i drugih službenih evidencija, sukladno članku 19. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19.) jedino se podaci o broju birača iz registra birača mogu uzeti kao osnova za određivanje izbornih jedinica.

Također, predložene izborne jedinice određene su sukladno odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor i Odluci Ustavnog suda, a vezano za to da se pri određivanju izbornih jedinica mora voditi računa koliko je to najviše moguće o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, pritom imajući u vidu primarno

pitanje, odnosno primarno mjerilo, a koje se odnosi na Ustavom utvrđeno jednako i opće biračko pravo na izborima za Hrvatski sabor, to jest na jednaku težinu biračkog glasa u izbornoj jedinici.

Stoga su se ovim Prijedlogom uvažile i zakonske odredbe i sadržaj Odluke Ustavnog suda u pogledu „zemljopisne kartografije“ na način da se 14 od 21 jedinice područne (regionalne) samouprave nalazi unutar jedne izborne jedinice te se kod određivanja granica izbornih jedinica vodilo računa i o prirodnim granicama kao što su primjerice hrptovi planina, gorja te riječna korita.

Dodatno se ističe da je sukladno Ustavu, Republika Hrvatska jedinstvena i nedjeljiva država u kojoj na izborima, pa tako i na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, glasuju birači kojima se Ustavom jamči opće i jednako biračko pravo i da stoga te birače predstavljaju izabrani zastupnici koji se biraju u zakonom propisanim izbornim jedinicama te da ti izabrani zastupnici zastupaju birače, a ne primjerice jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, ovim se Prijedlogom zakona određuju i izborna jedinica u kojima zastupnike u Hrvatski sabor biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te izborna jedinica u kojoj pripadnici nacionalnih manjina biraju svoje zastupnike u Hrvatski sabor.

Ovim se Prijedlogom zakona uređuje i pitanje delimitacije izbornih jedinica na način da se kao osnova za određivanje područja izbornih jedinica u kojima zastupnike biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj propisuje prosječan broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Navedena osnova utvrđuje se na način da se ukupni broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podijeli s brojem izbornih jedinica. Također, propisuje se da se broj birača u pojedinoj izbornoj jedinici ne može razlikovati više od $\pm 5\%$ od prethodno navedene osnove sukladno odredbama zakona kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Nadalje, utvrđuje se obveza tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu izborni sustav i registar birača da prati kretanje broja birača u izbornim jedinicama i o tome tromjesečno obavještava Vladu Republike Hrvatske te da u slučaju ako dođe do odstupanja u bilo kojoj izbornoj jedinici više od $\pm 5\%$ birača od zakonom propisane osnove o tome bez odgode obavještava Vladu Republike Hrvatske.

Također, propisuje se i da Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskome saboru izvješće o broju birača upisanih u registar birača dva puta tijekom kalendarske godine i to sa stanjem broja birača na kraju I. i III. tromjesečja.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovim Zakonom određuju se područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i druga pitanja od značaja za određivanje područja izbornih jedinica.

II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

Članak 2.

I. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Grada Zagreba: gradske četvrti Črnomerec, Donji grad, Gornji grad - Medveščak, Maksimir, Novi Zagreb – istok, Peščenica - Žitnjak, Podsljeme i Trnje
- dijela Zagrebačke županije: Grad Velika Gorica te općine Kravarsko, Orle, Pisarovina, Pokupsko i Rugvica.

Članak 3.

II. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Grada Zagreba: gradske četvrti Donja Dubrava, Gornja Dubrava i Sesvete
- dijela Koprivničko-križevačke županije: Grad Križevci te općine Gornja Rijeka, Kalnik, Rasinja, Sokolovac, Sveti Ivan Žabno i Sveti Petar Orehovec
- dijela Zagrebačke županije: gradovi Dugo Selo, Ivanić-Grad, Sveti Ivan Zelina i Vrbovec te općine Bedenica, Brckovljani, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Kloštar Ivanić, Križ, Preseka i Rakovec
- Bjelovarsko-bilogorske županije u cijelosti.

Članak 4.

III. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Zagrebačke županije: općine Bistra, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica i Pušća
- Krapinsko-zagorske županije u cijelosti
- Međimurske županije u cijelosti
- Varaždinske županije u cijelosti.

Članak 5.

IV. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Koprivničko-križevačke županije: gradovi Đurđevac i Koprivnica te općine Drnje, Đelekovec, Ferdinandovac, Gola, Hlebine, Kalinovac, Kloštar Podravski, Koprivnički Bregi, Koprivnički Ivanec, Legrad, Molve, Novigrad Podravski, Novo Virje, Peteranec, Podravske Sesvete i Virje
- Osječko-baranjske županije u cijelosti
- Virovitičko-podravske županije u cijelosti.

Članak 6.

V. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Sisačko-moslavačke županije: gradovi Hrvatska Kostajnica i Novska te općine Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lipovljani i Majur
- Brodsko-posavske županije u cijelosti
- Požeško-slavonske županije u cijelosti
- Vukovarsko-srijemske županije u cijelosti.

Članak 7.

VI. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Grada Zagreba: gradske četvrti Brezovica, Novi Zagreb - zapad, Podsused - Vrapče, Stenjevec, Trešnjevka - jug i Trešnjevka - sjever
- dijela Zagrebačke županije: gradovi Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja i Zaprešić te općine Brdovec, Klinča Sela, Krašić, Stupnik i Žumberak.

Članak 8.

VII. izborna jedinica obuhvaća područja:

- Karlovačke županije u cijelosti
- Ličko-senjske županije u cijelosti
- dijela Sisačko-moslavačke županije: gradovi Glina, Kutina, Petrinja, Popovača i Sisak te općine Dvor, Gvozd, Lekenik, Martinska Ves, Sunja, Topusko i Velika Ludina
- dijela Primorsko-goranske županije: gradovi Čabar, Delnice, Kastav i Vrbovsko te općine Brod Moravice, Čavle, Fužine, Jelenje, Klana, Lokve, Matulji, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska općina i Viškovo
- dijela Zadarske županije: gradovi Obrovac i Pag te općine Gračac, Jasenice, Kolan, Novigrad, Posedarje, Poveljana, Ražanac, Starigrad i Vir.

Članak 9.

VIII. izborna jedinica obuhvaća područja:

- Istarske županije u cijelosti,
- dijela Primorsko-goranske županije: gradovi Bakar, Cres, Crikvenica, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab i Rijeka te općine Baška, Dobrinj, Kostrena, Lopar, Lovran, Malinska-Dubašnica, Mošćenička Draga, Omišalj, Punat i Vrbnik.

Članak 10.

IX. izborna jedinica obuhvaća područja:

- dijela Splitsko-dalmatinske županije: gradovi Kaštela, Sinj, Solin, Trlj, Trogir i Vrlika te općine Dicmo, Dugopolje, Hrvace, Klis, Lećevica, Marina, Muć, Okrug, Otok, Prgomet, Primorski Dolac, Seget i Šolta
- Šibensko-kninske županije u cijelosti
- dijela Zadarske županije: gradovi Benkovac, Biograd na Moru, Nin i Zadar te općine Bibinje, Galovac, Kali, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Preko, Privlaka, Sali, Stankovci, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vrsi i Zemunik Donji.

Članak 11.

X. izborna jedinica obuhvaća područja:

- Dubrovačko-neretvanske županije u cijelosti
- dijela Splitsko-dalmatinske županije: gradovi Hvar, Imotski, Komiža, Makarska, Omiš, Split, Stari Grad, Supetar, Vis i Vrgorac te općine Baška Voda, Bol, Brela, Cista Provo, Dugi Rat, Gradac, Jelsa, Lokvičići, Lovreć, Milna, Nerežišća, Podbablje, Podgora, Podstrana, Postira, Proložac, Pučišća, Runovići, Selca, Sućuraj, Sutivan, Šestanovac, Tučepi, Zadvarje, Zagvozd i Zmijavci.

Članak 12.

XI. izborna jedinica:

Zasebna izborna jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Članak 13.

XII. izborna jedinica:

Izborna jedinica koju čini cjelokupno područje Republike Hrvatske u kojoj pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj biraju svoje zastupnike u Hrvatski sabor.

III. NAČIN ODREĐIVANJA PODRUČJA IZBORNIH JEDINICA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR

Članak 14.

(1) Osnova za određivanje područja izbornih jedinica u kojima zastupnike biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj je prosječan broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

(2) Osnova iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na način da se ukupni broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podijeli s brojem izbornih jedinica.

(3) Broj birača u pojedinoj izornoj jedinici ne smije se razlikovati više od + - 5% od osnove iz stavka 1. i 2. ovoga članka sukladno odredbama zakona kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

Članak 15.

(1) Tijelo državne uprave u čijem je djelokrugu izborni sustav i registar birača prati kretanje broja birača u izbornim jedinicama i o tome tromjesečno obavještava Vladu Republike Hrvatske.

(2) U slučaju ako dođe do odstupanja u bilo kojoj izornoj jedinici više od + - 5% birača od osnove iz članka 14. ovoga Zakona tijelo iz stavka 1. ovoga članka o tome bez odgode obavještava Vladu Republike Hrvatske.

Članak 16.

(1) Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskome saboru izvješća o broju birača upisanih u registar birača i broju birača po izbornim jedinicama.

(2) Izvješća iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se dva puta tijekom kalendarske godine i to na kraju I. i III. tromjesečja.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora („Narodne novine“, broj 116/99.) prestaje važiti 1. listopada 2023.

Članak 18.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 2. listopada 2023.

O B R A Z L O Ž E N J E**Uz članak 1.**

Odredbom ovoga članka utvrđuje se predmet uređenja ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća I. izborna jedinica.

Uz članak 3.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća II. izborna jedinica.

Uz članak 4.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća III. izborna jedinica.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća IV. izborna jedinica.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka određuju se koja područja obuhvaća V. izborna jedinica.

Uz članak 7.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća VI. izborna jedinica.

Uz članak 8.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća VII. izborna jedinica.

Uz članak 9.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća VIII. izborna jedinica.

Uz članak 10.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća IX. izborna jedinica.

Uz članak 11.

Odredbom ovoga članka određuje se koja područja obuhvaća X. izborna jedinica.

Uz članak 12.

Odredbom ovoga članka određuje se da je XI. izborna jedinica zasebna izborna jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 13.

Odredbom ovoga članka se određuje se da u XII. izornoj jedinici pripadnici nacionalnih manjina biraju svoje zastupnike u Hrvatski sabor. XII. izborna jedinica je jedna izborna jedinica koju čini cjelokupno područje Republike Hrvatske.

Uz članak 14.

Odredbama ovoga članka uređuje se osnova za određivanje područja izbornih jedinica u kojima zastupnike biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Navedena osnova propisuje se kao prosječan broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Navedena osnova utvrđuje se na način da se ukupni broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podijeli s brojem izbornih jedinica. Propisuje se da se broj birača u pojedinoj izornoj jedinici ne smije razlikovati više od + - 5% od osnove utvrđene ovim člankom, a sukladno odredbama zakona kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Prilikom izrade Prijedloga zakona kao polazna vrijednost uzeti su podaci o broju birača upisanih u registar birača na dan 19. svibnja 2023. godine. Ukupan broj birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj upisan u registar birača na dan 19. svibnja 2023. je 3.646.636 koji podijeljen sa 10 izbornih jedinica daje osnovu od 364.663 birača te je broj birača u svakoj izornoj jedinici sukladan rasponu od + - 5% od utvrđene osnove.

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka uređuju se pitanja koja se odnose na delimitaciju granica izbornih jedinica. Tijelo državne uprave u čijem je djelokrugu izborni sustav i registar birača je, sukladno članku 10. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 85/20. i 21/23.), Ministarstvo pravosuđa i uprave te to tijelo prati kretanje broja birača u izbornim jedinicama i o tome tromjesečno obavještava Vladu Republike Hrvatske. Isto tako Ministarstvo pravosuđa i uprave u slučaju ako dođe do odstupanja u bilo kojoj izornoj jedinici više od + - 5% birača od zakonom utvrđene osnove za određivanje područja izbornih jedinica u kojima

zastupnike biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužno je o tome bez odgode obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Uz članak 16.

Odredbama ovoga članka uređuju se pitanja delimitacije granica izbornih jedinica na način da Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskom saboru kao nositelju zakonodavne vlasti izvješće o broju birača upisanih u registar birača te o broju birača po izbornim jedinicama, dva puta tijekom kalendarske godine i to na kraju I. i III. tromjesečja.

Uz članak 17.

Odredbom ovoga članka navodi se da Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora („Narodne novine“, broj 116/99.) prestaje važiti 1. listopada 2023., a sukladno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-4089/2020, U-I-3864/22 i U-I-7166/2022 kojom je taj Zakon ukinut i kojom je utvrđeno da ukinuti Zakon prestaje važiti 1. listopada 2023.

Uz članak 18.

Odredbom ovoga članka utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona. Imajuću u vidu da ukinuti Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora prestaje važiti 1. listopada 2023., predlaže se da Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor stupi na snagu 2. listopada 2023.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću.

OBRAZAC	
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izvješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor
Datum dokumenta	27. lipnja 2023. godine
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	DA
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Objava na mrežnim stranicama Središnjeg portala (https://esavjetovanja.gov.hr/ ECon/Dashboard) u razdoblju od 25. svibnja 2023. do 24. lipnja 2023.

<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Bruno P., Ured pučke pravobraniteljice, Vitomir Begović, Mato Palić, Marjana Botić, Ivan Zidarević- Europska civilna inicijativa, Gong, Damir Mudrinjak, Zoran Sambol, JAVNO JE DOBRO, Tonći Nazlić, Arsen Mujagić, Dalija Orešković, Miroslav Kušek, Nenad Pokos, Ivica Filković, Josipa Kern.</p>
<p><u>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</u></p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga neprihvatanja</p>	<p>Vidjeti analizu dostavljenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Nije bilo troškova prilikom provedbe savjetovanja.</p>

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedlog zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Bruno P. PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>Nije to dobro analizirano, odnosno nisu objavljeni rezultati analiza. Dopustiti da pobjednik crta kartu je nedopustivo, u Americi je takav sustav, a što donosi vidi se u videu Johna Olivera https://youtu.be/A-4dIlmaodQ (ništa dobro).</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nacrt prijedloga zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (dalje: Nacrt prijedloga zakona) izradilo je tijelo državne uprave - Ministarstvo pravosuđa i uprave u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na politički i izborni sustav sukladno Ustavu Republike Hrvatske, imajući u vidu sadržaj Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske iz veljače 2023. kojom je ukinut Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora ("Narodne novine", broj 116/99) i preporuke Venecijanske komisije. Zakone donosi Hrvatski sabor potrebnom većinom glasova te nije jasno što znači tvrdnja da je nedopustivo dopustiti da pobjednik crta kartu.</p>
2	<p>Ured pučke pravobraniteljice PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>Pučka pravobraniteljica u prvom redu ukazuje na Odluku Ustavnog suda RH U-I-4089/2020, U-I-3864/22 i U-I-7166/2022 od 7. veljače 2023. (NN 24/23), kojom je ukinut Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora (NN 116/99; dalje: Zakon) te isti prestaje važiti 1. listopada 2023. godine. Ustavni je sud u svojoj Odluci zaključio da trenutni izborni sustav temeljen na deset izbornih jedinica, određenih odredbama članaka 2. – 11. Zakona značajno odstupa od načela jednakog biračkog prava. Slijedom toga Ustavni je sud zaključio da Zakon nije u suglasnosti sa člankom 45. Ustava, kojim se jamči opće i jednako biračko pravo u izborima za</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Zakonom o registru birača („Narodne novine“, br. 144/12, 105/15 i 98/19) propisano je u članku 3. da je registar birača zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Člankom 4. toga Zakona, nadalje je propisano da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača dok je člankom 8. istoga Zakona propisano da se registar birača vodi po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti te da se unutar grada odnosno općine registar</p>

<p>Hrvatski sabor. Osim toga, Ustavni je sud ukazao i na bitna odstupanja između broja birača prema Registru birača i punoljetnih stanovnika prema Popisu stanovništva, navodeći kako razlika „stvora prostor za sumnje građana u potpunost službenih podataka. Sumnje dodatno učvršćuje i podatak iz Popisa 2021. o punoljetnim državljanima iz kojeg proizlazi da u Republici Hrvatskoj s uobičajenim mjestom stanovanja ima 3.177.740 punoljetnih državljana, što je za 496.925 manje od broja birača (punoljetni državljani s prebivalištem) iskazanog u Registru birača“, upozorivši na nužnost vjerodostojnosti podataka u Registru birača. Pučka pravobraniteljica pri tome ukazuje i da je Ustavni sud još 2010. godine uputio Hrvatskom saboru izvješće o nejednakoj težini biračkog prava u različitim izbornim jedinicama i ukazao na potrebu izmjene Zakona. Još tada je ukazao na nužnost da se izmjenama i dopunama Zakona jasno odrede nadležna tijela i propišu pravila za provođenje tzv. postupka delimitacije, to jest postupka za određivanje i usklađivanje područja i granica izbornih jedinica. Naveo je i da bi se izmjenama ili dopunama Zakona trebala uvažavati mjerila tzv. zemljopisne kartografije, koja sadrže zahtjev da se granice izbornih jedinica trebaju, što je više moguće, podudarati s administrativnim granicama upravno-teritorijalnih jedinica, uz uvažavanje prirodnih granica. Iako su od ovoga izvješća Ustavnog suda iz 2010. godine do sada održana četiri izbora za zastupnike u Hrvatskom saboru (2011., 2015., 2016. i 2020. godine), Hrvatski sabor nije poduzimao korake kako bi osigurao učinkovitu provedbu ustavnog jamstva iz članka 45. Ustava. U pogledu ustavnog uvjeta jednakog biračkog prava, u Nacrtu prijedloga Zakona korigirane su granice izbornih jedinica, tako da između izbornih jedinica prema ovome prijedlogu više nema odstupanja većih od +/- 5% birača upisanih u Registar birača koji imaju prebivalište u RH. No, u javnosti izneseni prigovori ustavnopravnih stručnjaka odnose se na neuvažavanje mjerila tzv. zemljopisne kartografije, odnosno na izostanak obrazloženja u Nacrtu prijedloga načina razgraničenja izbornih jedinica, a što je i u Izvješću Venecijanske komisije Vijeća Europe o razgraničenju izbornih jedinica i raspodjeli mandata istaknuto kao važna poluga sprječavanja mogućih zlouporaba prilikom definiranja izbornih jedinica ; na</p>	<p>birača vodi po naseljima, ulicama i trgovima, a adresni podaci temelje se na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu. Nacrtom prijedloga zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (dalje: Nacrt prijedloga zakona) uređuje se u člancima 14., 15. i 16. način određivanja područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a što obuhvaća i postupak delimitacije, čime je udovoljeno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske iz veljače 2023. te preporukama Venecijanske komisije, a sukladno djelokrugu tijela državne vlasti i tijela državne uprave utvrđenim Ustavom i zakonima. Nacrtom prijedloga zakona poštuju se u potpunosti mjerila zemljopisne kartografije, sukladno članku 39. stavku 2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, br. 116/99, 109/00, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11 – Odluka USRH, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/13, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/15 – Odluka USRH i 98/19), mišljenju izrečenom u Odluci Ustavnog suda iz veljače 2023. te preporukama Venecijanske komisije. Ističe se kako je Nacrtom prijedloga zakona utvrđeno da se područja 14 županija nalaze u jednoj izbornoj jedinici, područja 5 županija se nalaze u dvije izborne jedinice dok se područje samo jedne županije nalazi u 4 izborne jedinice. Također, važno je napomenuti kako se područje Grada Zagreba prema ovom Nacrtu prijedloga zakona nalazi u tri izborne jedinice, za razliku od sadašnjeg Zakona prema kojem je Grad Zagreb podijeljen u 4 izborne jedinice. Isto tako, u ovom Nacrtu prijedloga zakona kod određivanja područja izbornih jedinica poštuju se granice gradskih četvrti u Gradu Zagrebu, što u sadašnjem Zakonu nije slučaj. Nadalje, ovim se Nacrtom prijedloga zakona u slučaju podjele pojedinih županija na više izbornih jedinica poštuju i prirodna obilježja u najvećoj mogućoj mjeri. Ovim se Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje u potpunosti jamstvo općeg i jednakog prava glasa propisano člankom 45. Ustava, a koje se i u Odluci Ustavnog suda utvrđuje kao primarno</p>
---	---

<p>nedostatno propisana pravila za tzv. postupak delimitacije (određivanje i usklađivanja granica izbornih jedinica); na razlike u Registru birača i Popisu stanovništva; kao i na sam proces izrade Nacrta prijedloga Zakona, za koji su istaknuli da mora biti transparentan, depolitiziran te izrađen na temelju stručnih analiza i prihvaćen u Hrvatskom saboru, ako je ikako moguće, širim konsenzusom parlamentarne većine i opozicije. S tim u svezi, ističemo da je Venecijanska komisija u Kodeksu dobre prakse u izbornim pitanjima preporučila da se ovakav posao povjeri posebnom stručnom povjerenstvu, uz moguće sudjelovanje predstavnika parlamentarne većine i opozicije. Napokon, smatramo da je, s obzirom da se radi o propisu kojima se regulira biračko pravo kao temeljno ljudsko pravo te kojim se reguliraju izbori za zastupnike u Hrvatskom saboru, odnosno o jednom od ishodišnih propisa demokratskog društva, novi Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor potrebno donijeti slijedeći preporuke Venecijanske komisije, kao i na što višoj razini društvenog konsenzusa.</p>	<p>mjerilo koje se ne smije narušiti uz maksimalno uvažavanje mjerila zemljopisne kartografije. Nadalje, ističe se kako je Nacrt prijedloga zakona izrađen u tijelu državne uprave, Ministarstvu pravosuđa i uprave u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na politički i izborni sustav sukladno Ustavu te zakonskim i podzakonskim propisima. Sukladno odredbama Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19), izrada nacrta prijedloga zakona temeljni je posao državne uprave u provedbi državne politike, a tijela državne uprave u granicama svog djelokruga obavljaju poslove provedbe državne politike. Sukladno odredbama važećih propisa, zainteresirana javnost može svoje primjedbe i prijedloge koji se odnose na pitanja uređivanja područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iznijeti putem savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Isto tako, politički akteri, predstavnici parlamentarne većine i opozicije svoje prijedloge mogu iznositi i tijekom rasprave o Nacrtu prijedloga zakona u Hrvatskome saboru. Zakonodavna procedura provodi se sukladno pravilima utvrđenim Ustavom, zakonima te poslovníkom Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Delimitacija izbornih jedinica ovim se Nacrtom prijedloga zakona uređuje na način da se kao osnova za određivanje područja izbornih jedinica u kojima zastupnike biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj propisuje prosječan broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Navedena osnova utvrđuje se na način da se ukupni broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podijeli s brojem izbornih jedinica. Također, propisuje se da se broj birača u pojedinoj izbornoj jedinici ne može razlikovati više od + - 5% od prethodno navedene osnove sukladno odredbama zakona kojim se uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Nadalje, utvrđuje se obveza tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu izborni sustav i registar birača da prati kretanje broja birača u izbornim jedinicama</p>
---	---

		<p>i o tome tromjesečno obavještava Vladu Republike Hrvatske te da u slučaju ako dođe do odstupanja u bilo kojoj izbornoj jedinici više od + - 5% birača od zakonom propisane osnove o tome bez odgode obavještava Vladu Republike Hrvatske. Također, propisuje se i da Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskome saboru izvješće o broju birača upisanih u Registar birača dva puta tijekom kalendarske godine i to sa stanjem broja birača na kraju I. i III. tromjesečja. Ovaj Nacrt prijedloga zakona izrađen je transparentno i ne može se govoriti o politizaciji istoga.</p>
3	<p>Vitomir Begović PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR Korisno je vratiti se unatrag i podsjetiti na ranije rečeno o broju zastupnika, ali i otvoriti raspravu predlažući rješenja koja će odgovarati aktualnom društvenom, političkom, gospodarskom, demografskom i socijalnom trenutku : https://www.iusinfo.hr/aktualno/dnevne-novosti/most-predlaze-smanjenje-broja-saborskih-zastupnik-a-36553 https://www.monitor.hr/reiner-za-smanjenje-broja-zastupnika-na-99/ https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/ treba-li-smanjiti-broj-saborskih-zastupnika-i-njihove-povlastice-20160221 https://www.24sata.hr/news/talijanski-parlament-je-smanjio-broj-zastupnika-to-je-stednja-652531 https://www.poslovnih.hr/svijet/berlin-smanjuje-broj-zastupnika-u-bundestagu-4381113</p>	<p>Nije prihvaćen Pitanja koja se odnose na broj zastupnika koji se biraju u Hrvatski sabor uređuju se Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, a ne zakonom koji se uređuju izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.</p>
4	<p>Mato Palić PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR U članku 5. prijedloga Zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor je pogrešno napisan naziv Virovitičko-podravske županije. U tekstu prijedloga piše "Virovitičko-podravska" umjesto Virovitičko-podravska.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaćen.</p>
5	<p>Marjana Botić PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR Očito je kako je predlagač (Vlada nečeg što je</p>	<p>Nije prihvaćen Ovaj Nacrt prijedloga zakona pripremljen je stručno, uz poštivanje ustavnopravnih načela, kao i općeg i jednakog biračkog prava hrvatskih državljana s navršenih 18</p>

<p>trebala biti Republika Hrvatska, a što su urušili korupcijom i kriminalom) shvaća kako fingirana demokracije neće više dugo moći prolaziti, pa opet neustavno i nestručno ovim prijedlogom zakona, prekraja izborne jedinice ne bi li ponovo na geo- inženjeringu i na sramoti da su svojim protunarodnim politikama NAKON Domovinskog rata, raselili iz Hrvatske oko milijun ljudi i da nas je u Hrvatskoj sad nešto manje od 3,5 milijuna stanovnika, a birača je više od toga! Dok se ne riješi ogroman broj viška na „glasačkim listama“ gotovo je bespotrebno sudjelovati u izborima. ALI treba jasno reći da su već godinama zbog izmišljenih glasačkih lista sa viškom preko pola milijuna glasača, (ako ne i do milijun!!!), kao i zbog protuustavnih izbornih jedinica (što se ovim zakonom i dalje produbljuje jer ne poštuju realne regionalne granice općina, gradova i županija) ionako izbori šarena laža koja se dobije na DIPu, a ne voljom naroda. Ova quslinška vlast pri tome bez pravnog i pravog legitimiteta donosi nebrojene zakone, prenormira sve i svašta, kako bi i najzabrinutiji, najškolovalaniji, najuključeniji, u šumi informacija teško mogli pratiti čak i mali dio koji im je struka ili ih izravno pogađa kao i ovo izvještačeno dijeljenje u nelogične i nepovezane "izborne jedinice" jedino radi inženjeringa glasovima! Da nije nekolicine udruga kao GONG, Javno je dobro i drugih uspjeli bi u naumu da NE POŠTUJUĆI standarde EU (koja se doduše i sama srozala do neprepoznatljivosti), ni pravo na dostupnost informacija o važnim zakonima građanstvu, Vlada SAKRIJE sve protuzakonite, koruptivne i protunarodne namjere sakrivene po ovom i svim drugim prijedlozima zakona. Pri tome Vlada kao predlagač ne preza ni od podcjenjivanje svih i svakoga: od vlastitih građana/ki, do ustavnih profesora/ica katedri ustavnog prava koje kad su prokazali ovaj prijedlog koliko je loš, jedan slabo školovan, ako uopće(?) stranački potpredsjednik Vlade podcjenjuje "jer nek' se jave kad prođu izbore". Svi se imamo pravo javiti i reći koliko je ta osuđena stranka na vlasti, upravo zbog NERADA ustavnog suda uspjela narušiti temelje pravne države i bilo kakvog demokratskog načina kod donošenja zakona - pa tako i ovog. Sudjelujemo USPRKOS namjeri i želi Vlade, a ne zato što bi nam oni tako nešto omogućili koristeći sustav e savjetovanja prenatrpan i stoga gotovo neupotrebljiv, kao refleks nekad, jednom davno, dobre namjere stvaranja</p>	<p>godina života (birači) iz članka 45. Ustava RH.</p>
--	--

	<p>uređene, demokratske Hrvatske u kojoj bi građani/ke bili dobro i istinito informirani. To sad nije slučaj, dapače putem režimskih medija građani/ke se dezinformiraju i dovode u zabludu sa nesagledivim posljedicama čemu svjedočimo posljednjih godina u nevjerovatnim omjerima. Ovaj prijedlog zakona zato smatram protuustavnim i nevrijednim uopće daljnjeg kritiziranja dok Vlada RH ne odgovori barem na pitanje kako je moguće da nas je po izbornim jedinicama koje predlaže više od 500 000 više na glasačkim listama, dakle blizu 4 milijuna glasača, a u državi koja je njihovom krivnjom spala na oko 3 milijuna SVIH (i maloljetnih i punoljetnih zajedno) stanovnika?</p>	
6	<p>Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR Prethodnih meseci svjedočili smo javnim istupima stručnjaka i OCD koji se bave materijom izbora predstavnika za Hrvatski sabor. Unisono kritike odnose se na to da je donošenje Nacrta prijedloga Zakona o izbornim jedinicama van zadatih standarda dobre prakse jer nije uključena šira grupa stručnjaka i time se otklonila opravdana kritika o netransparentnosti samog postupka. Nameće se i vrlo opravdana sumnja da Ustavni sud neće prepoznati predložene izmene kao dovoljne čime se strepi od pravne nesigurnosti koja narušava samu demokratiju.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrt prijedloga zakona izrađen u tijelu državne uprave Ministarstvu pravosuđa i uprave u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na politički i izborni sustav sukladno Ustavu te zakonskim i podzakonskim propisima. Sukladno odredbama Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19), izrada nacrta prijedloga zakona temeljni je posao državne uprave u provedbi državne politike, a tijela državne uprave u granicama svog djelokruga obavljaju poslove provedbe državne politike. Sukladno odredbama važećih propisa, zainteresirana javnost može svoje primjedbe i prijedloge koji se odnose na pitanja uređivanja područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iznijeti putem savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Isto tako, politički akteri, predstavnici parlamentarne većine i opozicije svoje prijedloge mogu iznositi tijekom rasprave o Nacrtu prijedloga zakona u Hrvatskome saboru. Zakonodavna procedura provodi se sukladno pravilima utvrđenim Ustavom, zakonima te poslovníkom Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske.</p>
7	<p>Vitomir Begović PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR Vezano za proces e-savjetovanja važno je i ovom prilikom ukazati na primjenu članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama -</p>	<p>Nije prihvaćen Za izradu ovog Nacrta prijedloga zakona nije osnovana radna skupina te stoga nije mogao biti objavljen ni sastav iste. Dodatno - odgovor uz komentare Ureda pučke</p>

	<p>objava sastava radnih skupina – Upute Povjerenika za informiranje – 21.11.2022. KLASA: 008-01/22-01/20 ;URBROJ: 401-01/9-22-22-1 „Povjerenik za informiranje kao tijelo nadležno za praćenje i nadziranje provedbe svih segmenata Zakona i njegovu punu primjenu, upućuje tijela javne vlasti koja donose akte i dokumente kojima utječu na interese korisnika, da s objavom akta o kojem provode savjetovanje, objave i sastav radne skupine koja je sudjelovala u njegovoj izradi. Objava informacija o sastavima radnih skupina odmah na početku procesa provedbe savjetovanja s javnošću predstavlja novinu, propisanu izmjenama i dopunama Zakona iz 2022. godine. Do izmjene zakonske odredbe su se podaci o članovima radnih skupina objavljivali nakon provedbe savjetovanja, tek u Izvješću o provedbi savjetovanja s javnošću (prema obrascu izvješća o provedbi savjetovanja). Radi osiguranja pune transparentnosti postupka izrade i donošenja zakona, drugih propisa i akata te jačanja povjerenja građana u institucije i kako bi javnost imala sve relevantne informacije u vezi s izradom određenog akta već na samom početku postupka savjetovanja, propisano je da se zajedno s objavom akta o kojem se provodi savjetovanje, javnost upozna i sa sastavom radne skupine koja je akt izradila“.</p>	<p>pravobraniteljice i Ivana Zidarevića - Europske civilne inicijative Zagreb.</p>
<p>8</p>	<p>Gong PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR Smatramo da je Vlada propustila priliku da trajno uredi problem izbornih jedinica i nejednakog biračkog prava. Prijedlog koji imamo pred sobom nije dugoročno rješenje, nego otvara vrata političkom prekrajanju granica, svaki puta kada se promjene demografski trendovi. Pri tome dodatno se narušava ionako teritorijalno nelogičan izgled izbornih jedinica, pa se tako spajaju Pag i Petrinja, Vir i Kutina, Osijek i Koprivnica u istu jedinicu, a zadržava se podijeljen Zagreb u više izbornih jedinica. Predloženo rješenje nije u skladu s odlukom Ustavnog suda, koji je dao uputu kako pri formiranju izbornih jedinica treba izbjegavati fragmentaciju postojećih (administrativnih i drugih tradicionalnijih) geografskih cjelina i žrtvovati teritorijalnu smislenost na račun čisto matematičkog ujednačavanja jačine glasačkog</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona poštuju se u potpunosti mjerila zemljopisne kartografije, sukladno članku 39. stavku 2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, br. 116/99, 109/00, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11 – Odluka USRH, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/13, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/15 – Odluka USRH i 98/19), mišljenju izrečenom u Odluci Ustavnog suda iz veljače 2023. te preporukama Venecijanske komisije. Ističe se kako je Nacrtom prijedloga zakona utvrđeno da se područja 14 županija nalaze u jednoj izbornoj jedinici, područja 5 županija se nalaze u dvije izborne jedinice dok se područje samo jedne županije nalazi u 4 izborne jedinice. Također, važno je napomenuti kako se područje Grad Zagreba prema ovom Nacrtu prijedloga zakona nalazi u tri izborne jedinice, za</p>

<p>prava po jedinicama. Hrvatska ostaje zarobljena u modelu 10x14 (10 jedinica po 14 mandata), zbog čega će se kod svakih demografskih promjena koje bi utjecale na povećanje ili smanjenje broja birača u izbornoj jedinici u odnosu na zakonom propisanih 5% odstupanja, morati ponovno mijenjati zakon i iznova prekrajati i iscrtavati granice izbornih jedinica. Važno je upozoriti da se izradi ovog prijedloga pristupilo suprotno dobroj praksi i međunarodnim standardima (preporuke Venecijanske komisije), prvo unutar HDZ-a koji je formirao svoju radnu skupinu, a potom unutar Ministarstva u kojem su sudjelovali neimenovani stručnjaci. Izborni zakoni trebaju se donositi i mijenjati na uključiv i transparentan način jer je riječ o temeljnim pravilima političkog natjecanja koja se tiču svih političkih aktera. Uključivanjem oporbe i stručnjaka (iz područja geografije, sociologije, politologije i drugih) u izradu izbornih pravila osigurava se legitimnost i povjerenje u izborni proces od strane kandidata i birača. Kao i svi ključni elementi izbornog zakona, delimitacijski proces (postupak za određivanje i usklađivanje područja i granica izbornih jedinica) treba uslijediti nakon opsežnog javnog savjetovanja sa svim relevantnim dionicima. Očekujemo da će Ministarstvo tijekom e-savjetovanja i saborske procedure razmotri i druge predložene modele, koje oporba, struka i civilno društvo još nije imala priliku formalno predstaviti. Također, smatramo da trebate uzeti u obzir naše preporuke koje su u skladu s međunarodnim preporukama i uputama Ustavnog suda. Predlažemo model koji nudi optimalno rješenje. Po njemu bi se Hrvatska umjesto na deset, dijelila na šest izbornih jedinica, uz zadržavanje postojećih jedinica za dijasporu i nacionalne manjine. Granice izbornih jedinica odgovarale bi županijskim granicama, ali i granicama povijesnih hrvatskih pokrajina (Slavonija, Dalmacija, Istra i Rijeka, Zagorje, Međimurje...) dok bi Grad Zagreb bio jedna izborna jedinica. U jedinicama bi se birao broj zastupnica razmjernan broju birača (ukoliko bi se Registar birača uredio na način da odražava stvarno stanje stvari) ili broju punoljetnog stanovništva prema izračunu na temelju posljednjeg popisa stanovništva, broj mandata u jedinicama bi varirao od 17 do 29. Jedinice bi izgledale na sljedeći način: *Prema Gongovom prijedlogu na izborima 2024. birao bi se sljedeći broj zastupnika (*izračun temeljen na podacima</p>	<p>razliku od sadašnjeg Zakona prema kojem je Grad Zagreb podijeljen u 4 izborne jedinice. Isto tako, u ovom Nacrtu prijedloga zakona kod određivanja područja izbornih jedinica poštuju se granice gradskih četvrti u Gradu Zagrebu, što u sadašnjem Zakonu nije slučaj. Nadalje, ovim se Nacrtom prijedloga zakona u slučaju podjele pojedinih županija na više izbornih jedinica poštuju i prirodna obilježja u najvećoj mogućoj mjeri. Ovim se Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje u potpunosti jamstvo općeg i jednakog prava glasa propisano člankom 45. Ustava, a koje se i u Odluci Ustavnog suda utvrđuje kao primarno mjerilo koje se ne smije narušiti uz maksimalno uvažavanje mjerila zemljopisne kartografije. Nadalje, Nacrtom prijedloga zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (dalje: Nacrt prijedloga zakona) uređuje se u člancima 14., 15. i 16. način određivanja područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a što obuhvaća i postupak delimitacije, čime je udovoljeno Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske iz veljače 2023. te preporukama Venecijanske komisije, a sukladno djelokrugu tijela državne vlasti i tijela državne uprave utvrđenim Ustavom i zakonima. Nadalje, ističe se kako je Nacrt prijedloga zakona izrađen u tijelu državne uprave, Ministarstvu pravosuđa i uprave u čijem su djelokrugu pitanja koja se odnose na politički i izborni sustav sukladno Ustavu te zakonskim i podzakonskim propisima. Sukladno odredbama Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19), izrada nacrta prijedloga zakona temeljni je posao državne uprave u provedbi državne politike, a tijela državne uprave u granicama svog djelokruga obavljaju poslove provedbe državne politike. Sukladno odredbama važećih propisa, zainteresirana javnost može svoje primjedbe i prijedloge koji se odnose na pitanja uređivanja područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iznijeti putem savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Isto tako, politički akteri, predstavnici parlamentarne većine i opozicije svoje prijedloge mogu iznositi</p>
--	--

<p>popisa stanovništva iz 2021. godine) I. Izborna jedinica obuhvaća sljedeća područja u cijelosti: Međimurske županije, Varaždinske županije, Krapinsko-zagorske županije i Koprivničko-križevačke županije; Broj zastupnika u I.izbornoj jedinici: 17; II. Izborna jedinica obuhvaća područje Grada Zagreba u cijelosti; Broj zastupnika u II.izbornoj jedinici: 28; III. Izborna jedinica obuhvaća sljedeća područja u cijelosti: Vukovarsko-srijemske županije, Osječko-baranjske županije, Virovitičko podravske županije, Požeško-slavonske županije, Brodsko-posavske županije; Broj zastupnika u III.izbornoj jedinici:24; IV. Izborna jedinica obuhvaća sljedeća područja u cijelosti: Bjelovarsko-bilogorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije, Karlovačke županije; Broj zastupnika u IV. izbornoj jedinici: 24; V. Izborna jedinica obuhvaća sljedeća područja u cijelosti:Primorsko-goranske županije, Istarske županije, Ličko-senjske županije; Broj zastupnika koji se bira u V. izbornoj jedinici: 18; VI. Izborna jedinica obuhvaća sljedeća područja u cijelosti: Zadarske županije, Šibensko-kninske županije, Splitsko-dalmatinske županije, Dubrovačko-neretvanske županije; Broj zastupnika koji se bira u VI. izbornoj jedinici: 29; Izborna jedinica za izbor zastupnika koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj; Broj zastupnika koji se bira: 3; Izborna jedinica u kojoj glasaju pripadnici autohtonih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj za svoje zastupnike koju čini cjelokupno područje Republike Hrvatske; Broj zastupnika koji se bira: 8. Ovakav prijedlog, s manjim brojem izbornih jedinica i većim brojem zastupnika koji se u njima biraju, pridonosi i boljoj razmjernosti izbora. On za sobom povlači i potrebu mijenjanja Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, što smatramo nužnim kako bi se odgovorilo i dodatnom zahtjevu Ustavnog suda kojim se izborni model osigurava od arbitrarnih naknadnih promjena (granica izbornih jedinica) koje bi mogle biti politički zloupotrijebljene. Naime, u slučaju demografskih promjena, umjesto naknadnog iscrtavanja granica, unutar jedinica samo bi se ažurirao broj mandata u pojedinoj jedinici kada bi se za tim ukazala potreba.</p>	<p>tijekom rasprave o Nacrtu prijedloga zakona u Hrvatskome saboru. Zakonodavna procedura provodi se sukladno pravilima utvrđenim Ustavom, zakonima te poslovnikom Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Zakonom o registru birača („Narodne novine“, br. 144/12, 105/15 i 98/19) propisano je u članku 3. da je registar birača zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Člankom 4. toga Zakona, nadalje je propisano da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača dok je člankom 8. istoga Zakona propisano da se registar birača vodi po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti te da se unutar grada odnosno općine registar birača vodi po naseljima, ulicama i trgovima, a adresni podaci temelje se na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu.</p>
<p>9 Damir Mudrinjak PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM</p>	<p>Nije prihvaćen Člankom 45. stavkom 1. Ustava Republike</p>

	<p>JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>1. Prijedlog promjena izbornih jedinica, u brojnim detaljima besmislene kreacije, ne poštuje odredbu čl. 29 st. 2 Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor. 2. Velika je nevjerodostojnost i međusobno neusklađenost podataka o registriranom broju birača i broju punoljetnih stanovnika. 3. Trebalo je prethodno pristupiti izmjeni čl. 38 st. 1 Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor predlaganjem varijanti s različitim brojem mandata: a) 21 izborna jedinica (Hrvatska je i administrativno podijeljena na 21 županiju) s različitim brojem stanovnika i/ili birača i b) 6 izbornih jedinica s uravnoteženim brojem stanovnika i/ili birača. 4. Zastupnici u Hrvatskom saboru su predstavnici naroda, dakle svih građana a ne samo punoljetnih osoba tj. birača, pa bi relevantni kriterij bio broj svih stanovnika s prebivalištem u izornoj jedinici, unatoč tome - što je nepravedno - da kandidati ne moraju imati prebivalište u izornoj jedinici u kojoj su predloženi za kandidata. 5. Komentar podpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, Olega Butkovića, na prijedlog profesora Kristiana Sabe iz Sveučilišta u Osijeku („Matematičar ima prijedlog izbornih jedinica? Neka prvo pobijedi na izborima.“) jest velika povreda čl. 38 st. 1 čl. 46 Ustava Republike Hrvatske.</p>	<p>Hrvatske jamči se među ostalim opće i jednako biračko pravo hrvatskim državljanima s navršenih 18 godina života (birači) u izborima za Hrvatski sabor. Ovim Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje se to pravo u cijelosti. Pitanja koja se odnose na broj zastupnika koji se biraju u Hrvatski sabor uređuju se Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, a ne zakonom kojim se uređuju izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Sukladno stavovima Ustavnog suda korigirane su izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, pri čemu se nije mijenjao izborni sustav.</p>
<p>10</p>	<p>Zoran Sambol PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>Zakon je napokon pripravljen prema zahtjevima suda i pravedniji je nego prije. Logičan je slijed izrade izbornih jedinica, teritorijalno počevši istodobno dodavati potreban broj građana po jedinici, od sjeveroistoka (Vukovar), jugoistoka (Dubrovnik) i zapada (Istra). Pravila su poznata svima, organizirajte se, birajte (pišem stranačkim ljudima) najbolje među vama i neka bolji pobijedi.</p>	<p>Primijeno na znanje</p> <p>Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje se pravo zajamčeno člankom 45. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske kojim se jamči među ostalim opće i jednako biračko pravo hrvatskim državljanima s navršenih 18 godina života (birači) u izborima za Hrvatski sabor.</p>
<p>11</p>	<p>Vitomir Begović PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>Predlaže se izmijeniti članak 38.st.1 Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor , tako da se brojka „140“ zamijeni s brojkom „110“ . Obrazloženje: Broj zastupnika u Hrvatskom</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Komentar se odnosi na Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor i nije predmet uređenja ovoga zakona.</p>

	<p>saboru treba biti određen i temeljem broja stanovnika u RH (iz čega proizlazi i broj birača). Prema popisu stanovništva 2001. godine Hrvatska je imala 4.437.460 stanovnika. Zatim, 2011. godine taj broj se smanjio na 4.284.889 stanovnika, a prema zadnjem popisu stanovništva iz 2021. u RH je 3.871.833 stanovnika. U obrazloženju predloženih izmjena Zakona navodi se da je ukupan broj birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj upisan u registar birača na dan 19. svibnja 2023. - 3.646.636. Zato nema logike da se zadrži dosadašnja odredba čl.38 st.1 Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor kojom se propisuje da se u deset izbornih jedinica ukupno bira 140 zastupnika, u svakoj izornoj jedinici po 14 zastupnika, a koje biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. U članku 72. Ustava navodi se da Sabor "ima najmanje 100, a najviše 160 zastupnika koji se, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, biraju neposredno tajnim glasovanjem". Predlaže se izmjeniti članak 38 st.1. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor , tako da se u deset izbornih jedinica ukupno bira 110 zastupnika, u svakoj izornoj jedinici po 11 zastupnika, a koje biraju birači s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Pored prethodno navedenih logičnih razloga za smanjenje broja zastupnika u Hrvatskom saboru, postoje i drugi razumljivi razlozi: racionalizacija, uštede, efikasnost, odgovornost i dr. Navedeni odgovoran pristup otvorio bi i prostor za nužnu reformu lokalne i regionalne samouprave, njeno objedinjavanje, funkcionalnost i uštede .</p>	
12	<p>JAVNO JE DOBRO PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>Obzirom da je ovaj prijedlog izrađen od nepoznatih osoba, praktično inkognito, kao i da je suprotan Ustavu i odluci Ustavnog suda, kao i mišljenju skoro SVIH ustavnopravnih stručnjaka, što je nedopustivo po važećim Zakonima RH i Ustavu RH, može se smatrati ozbiljnom ugrozom demokracije. Već samim stavljanjem takvog prijedloga na e-savjetovanje Republika Hrvatska je dovedena u stanje ustavne krize. Stoga predlažemo u hitnom postupku ovaj prijedlog poništiti, a postaviti novi koji bi se mogao donjeti u hitnom postupku s ograničenim rokom važenja - do završetka slijedećih redovnih parlamentarnih</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nacrt prijedloga zakona izrađen je u tijelu državne uprave - Ministarstvu pravosuđa i uprave u čijem je djelokrugu politički i izborni sustav sukladno ustavnim i zakonskim odredbama te je posao toga Ministarstva izraditi ovaj Nacrt prijedloga zakona. Sukladno odredbama Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19), izrada nacrta prijedloga zakona temeljni je posao državne uprave u provedbi državne politike, a tijela državne uprave u granicama svog djelokruga obavljaju poslove provedbe državne politike. Zakonodavna procedura provodi se sukladno pravilima utvrđenim Ustavom, zakonima te poslovnikom Hrvatskoga</p>

	<p>izbora 2023. nakon čega bi novi saziv Sabora morao u transparentnoj proceduri uz sudjelovanje svih relevantnih stručnjaka i javnosti donjeti trajan i detaljan Izborni zakon o izborima zastupnika u hrvatski Sabor u kojem bi podjela na izborne jedinice bila sastavni dio. 2 u 1, ali Ustavno!</p>	<p>sabora i Vlade Republike Hrvatske te se ni u kojem smislu ne može govoriti o ugrozi demokracije.</p>
13	<p>Tonći Nazlić PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Ustavni stručnjaci s Fakulteta za Ustavno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu i ostali ustavni profesori u Hrvatskoj konstatiraju, da je za njih ovaj prijedlog novog Zakona o izbornim jedinicama neprihvatljiv. Osim toga ne samo da je ovaj nacrt bez demokratske procedure napravljen, nego je i neobrazložen. U radnoj skupinu koja je sastavila nacrt ovog novog zakona nisu imali priliku raditi i sudjelovali ni oporba ni struka (neovisni stručnjaci za izbornu zakonodavstvo i ustavno pravo). Osim toga nisu objavljeni ni članovi radne skupine, koja je ovaj nacrt sastavila. Znači ovaj nacrt se radio netransparentno. Nadalje: Ovaj prijedlog je u više svojih aspekata suprotan dobroj praksi i preporukama Venecijanske komisije. Ovaj prijedlog je i neustavan jer se temelji na nevjerođostojnom registru birača, koji ima u uspoređi s rezultatima popisa stanovništva iz 2021. godine oko 500.000 birača više. A Ustavni sud je upozorio u svojoj odluci od 7. veljače 2023. kako Registar birača mora pružati vjerodostojne podatke. I na kraju krajeva: Neke predložene izborne jedinice dodatno su fragmentirane i nelogično povezuju geografske i teritorijalne cijeline. A neke jedinice čak imaju i neprihvatljiv teritorijalni diskontinuitet. Zato iz navedenih razloga tražim povlačenje ovog nacrta zakona iz procedure i temeljitu doradu prije ponovnog stavljanja u proceduru. U temeljitu doradu treba da bude uključena i oporba i struka. Imena članova radne skupine treba da budu dostupna javnosti. A temeljita dorada treba da se izvrši u potpunosti u skladu za zahtjevima Ustavnog Suda i preporukama Venecijanske komisije.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrt prijedloga zakona je odgovarajuće obrazložen te je izrađen sukladno odredbama Poslovnika Hrvatskoga sabora. Za izradu Nacrta prijedloga zakona nije osnovana radna skupine, već je isti izrađen u tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu politički i izborni sustav, sukladno zakonskim i podzakonskim propisima. Registar birača je službena evidencija temeljena na zakonu. Kod određivanja područja izbornih jedinica poštivane su geografske cjeline i teritorijalni kontinuitet. O suglasnosti zakona s Ustavom odlučuje Ustavni sud, a pri izradi ovog Nacrta prijedloga zakona itekako se iščitavalo Odluku Ustavnog suda iz veljače 2023., kao i ranije utvrđene stavove Ustavnog suda. Dodatno – odgovor uz komentare Ureda pučke pravobraniteljice, GONG-a i Javno je dobro (komentar br. 12.)</p>
14	<p>Arsen Mujagić PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM</p>	<p>Nije prihvaćen Ustavna osnova je ispravno utvrđena</p>

JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova je pogrešno, odnosno nepotpuno utvrđena. Ustavna osnova za izradu cijelog seta izbornog zakonodavstva treba se temeljiti na odredbi čl. 1. st. 2. i 3 Ustava, citiram ih: „U Republici Hrvatskoj vlast proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljana. Narod ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem.” Pravo Hrvatskog sabora da odlučuje o uređivanju pravnih i političkih odnosa ne dolazi samo od sebe, bilo čijom providnošću već se ono generira iz citiranih odredbi čl. 1. Ustava odnosno iz vlasti naroda. Tko će zastupati narod u Hrvatskom saboru odlučuje narod na izborima. Kako će se urediti izborni proces, izborna pravila, a između ostalog i izborne jedinice treba i mora odlučiti narod. Pravilno čitanje odredbi čl. 1. Ustava svakako polazi od toga da narod odnosno svi njegovi izabrani predstavnici trebaju odlučivati o izbornom zakonodavstvu pa i o uređenju izbornih jedinica. Dakle cijeli postupak donošenja ovoga Zakona od samog početka je trebao biti transparentan i uključivati sav politički pluralizam u Saboru, od svakog pojedinog izabranog nezavisnog kandidata do svih stranačkih klubova. Od samog početka izrade ovog Zakona, dakle od samog izbora radne skupine za izradu prijedloga, trebalo je voditi postupak kroz prizmu ustavne odredbe da vlast proizlazi iz naroda koji svoju vlast ostvaruje izborom svojih predstavnika. Praksa da radna skupina za izradu Zakona bude stranačka radna skupina čiji je sastav uvjetovan stranačkim napetostima, i služi kao u uostalom i sam prijedlog Zakona uspostavi stranačke harmonije, pokazuje da vlast nije u narodu nego u stranci. To je izvedena činjenica koja je nedvojbeno neustavna. Odnosi u stranci, želje i potrebe pojedinog stranački utjecajnog župana i pragmatična potreba za stranačkim jedinstvom, koje uređuju izbornu zakonodavstvo znači neustavnu redukciju prava naroda ili stranačku uzurpaciju istih prava. Pojednostavljeno – u ovom slučaju su unutarstranački odnosi unutar jedne stanke i stranačka radna skupina uređivali izborne jedinice umjesto da to pitanje uređuje narod preko svojih zastupnika. Dakle unutarstranački interesi su iznad ustavnog prava naroda da

imajući u vidu da je člankom 2. stavkom 4. podstavkom 1. Ustava propisano da Hrvatski sabor ili narod neposredno, samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Nacrt prijedloga zakona izrađen je u tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu politički i izborni sustav, sukladno zakonskim i podzakonskim propisima, a ne u „stranačkoj radnoj skupini“.

uređuje izbor svojih zastupnika. Da bi to bilo moguće iz ustavnopravnog osnova trebalo je izbaciti čl.1. Ustava. Kako Ustav RH počinje sa čl.1. i kako se ne može sagledavati izvan, ili bez, toga jasno je da je ustavnopravna osnova pogrešno određena odnosno manjkava ili se pak radilo o tome da predlagatelj zakona na pogrešan – dekorativan –način tumači vlast naroda. Kad se polazi od pogrešne pretpostavke da je Sabor izvor vlasti tada se može događati ovo što se događa sa ovim Zakonom. Izrada i usvajanje izbornog zakonodavstva je pravo trenutne vlasti, stranke, koja ima trenutnu većinu. Jasno je da se vlast naroda ne može ostvarivati putem jedne stranke, jednog stranačkog povjerenstva ili jednog vođe. Vlast i njeno ostvarivanje mora ostati na narodu i njegovim zastupnicima, a ne samo nekim ili „jednakijim” zastupnicima. Jasno je da samo zastupnici koji su izabrani glasovima 10-15% birača nemaju legitimitet nametanja izbornog zakonodavstva i to u netransparentnoj proceduri i u sadržaju koji ne vodi računa o razlozima radi kojih je sadašnji Zakon o izbornim jedinicama ukinut odlukom Ustavnog suda. Također kao ustavnu osnovu za izradu ovog Zakona je trebalo uzeti i odluku Ustavnog suda broj: U-I-4089/2020. od 7. veljače 2023.g. Ustav jest društveni ugovor/dogovor koji određuje temeljene odredbe uređenja društva i njegov tumač ili skrbnik je Ustavni sud RH. Ustavni sud ima ovlasti ukidati zakone kao što je to i učinio u citiranom odlukom. Tako je citiranom odlukom utvrdio tri problema u Zakonu koji je ukinuo. Odlukom su utvrđeni problemi nejednakosti glasa, zemljopisne kartografije i popis birača. Dakle odluka Ustavnog suda kojom je ukinut sadašnji Zakon sadrži i ustavne zadatke koje treba riješiti novim Zakonom. Nalozi i stavovi jedinog ovlaštenog tumača i skrbnika odnosno Ustavnog suda RH tako predstavljaju i ustavnopravnu osnovu za odnošenje ovog Zakona. Ovaj prijedlog Zakona ne rješava sve zadatke koje mu je nametnuo Ustavni sud niti ih je opće pokušao riješiti. Vjerojatno je da predlagatelji Zakona nisu uopće pročitali odluku Ustavnog suda od 7. veljače. Kako je promašena ustavnopravna osnova ovog Zakona jer ignorira vlast naroda i njegovih zastupnika i jer ignorira tumačenja Ustavnog suda iz odluke o ukidanju Zakona jasno je da ovaj prijedlog Zakon nije sukladan Ustavu. Ovo javno savjetovanje je jedina radnja u proceduri usvajanja koja nije pod

	<p>potpunom kontrolom uske grupe ljudi, stranačke radne skupine, stranačkih tijela i vodstva jedne stranka i to samo u dijelu slobodnog i nekontroliranog podnošenja prijedloga ili ocjenjivanja putem portala e-savjetovanje. Završno napominjem da je Ustavni sud u svojoj odluci o ukidanju sadašnjeg Zakona o izbornim jedinicama naveo, u obrazloženju odluke u glavi IX. Mjerodavne odredbe Ustava, u točki 16., i to članke 1.,3.,10. i 45. Dakle Ustavni sud se ne poziva na odredbu čl.2. Ustava na kojoj se temelji ovaj prijedlog. Ustavni sud je kao mjerodavne odredbe naveo i citirao odredbe čl.1. stavaka 2. i 3. Dakle kroz odredbe koje govore o vlasti naroda koji ostvaruje svoju vlast putem izabраних predstavnika Ustavni sud je procjenjivao ustavnost Zakona. Jasno je da se onda i novi Zakon o izbornim jedinicama mora donositi temeljem navedene odredbe i u proceduri koja ne ugrožava ili reducira ovlast naroda da putem svojih zastupnika uređuje izborno zakonodavstvo u ovom slučaju izborne jedinice. Samo dizanjem ili ne dizanje ruku zastupnika prilikom glasanja o prijedlogu ovog Zakona ne ostvaruje se vlast naroda i jako se potkopava vladavina prava i demokratski višestranački sustav. I da vladavina prava i demokratski višestranački sustav su najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. I to je temelj za tumačenje Ustava. To isto misli i Ustavni sud.</p>	
15	<p>JAVNO JE DOBRO PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA BRISATI - zato jer je to NETOČNA TVRDNJA predlagača Zakona, ISPRAVITI u: Osnova za donošenje ovog Zakona suprotna je Ustavu i Odluci Ustavnog suda.</p>	<p>Nije prihvaćen Ustavna osnova je ispravno utvrđena imajući u vidu da je člankom 2. stavkom 4. podstavkom 1. Ustava propisano da Hrvatski sabor ili narod neposredno, samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj.</p>
16	<p>Dalija Orešković PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Prema službenim podacima Ministarstva pravosuđa i uprave i Državnog izbornog povjerenstva objavljenim na osnovi Registra</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje se pravo zajamčeno člankom 45. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske kojim se jamči među ostalim opće i jednako biračko pravo hrvatskim državljanima s navršених 18 godina života (birači) u izborima za Hrvatski sabor. Registar birača je službena evidencija temeljena na zakonu.</p>

	<p>birača za potrebe redovnih parlamentarnih izbora 2020.g., ukupni broj birača za postojećih deset izbornih jedinica iznosio je 3.674.665 birača, dok je Popisom stanovništava iz 2021.g., utvrđeno da na području Republike Hrvatske uobičajeno mjesto stanovanja ima 3.177.740 punoljetnih državljana, što je za 496.925 manje od broja birača (punoljetnih državljana s prebivalištem) iz Registra birača. Uočene razlike u službenim podacima o broju birača umanjuju povjerenje građana u zakonitost i demokratičnost izbornog sustava. Izborni sustav ne može se temeljiti na faličnom popisu birača. Broj stanovnika iz posljednjeg popisa stanovništva realniji je prikaz stanja i time legitimnija osnova za određivanje broja zastupnika koji se biraju u određenoj izbornoj jedinici.</p>	
17	<p>Dalija Orešković PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ovim Zakonom provedene su korekcije postojećeg kroja izbornih jedinica s ciljem ujednačavanja broja birača u njima, kako bi se zadovoljio zahtjev Ustavnog suda da se osigura jednaka težina glasa, no taj cilj ispunjen je samo u formalnopravnom smislu, ne i u suštini. Naime, prilikom delimitacije ne smije se provoditi fragmentiranje, koncentracija ili miješanje biračkog tijela oponenata s biračkim tijelom onih koji kreiraju izborne jedinice. Ovim prijedlogom, Grad Zagreb je podijeljen na tri izborne jedinice koje se spajaju s područjima za koja se može smatrati da je cilj ovakvog izbornog inženjeringa fragmentacija i miješanje biračkog tijela. Podijeljene su i druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, umjesto da se u okviru jedne izborne jedinice obuhvatilo nekoliko županija koje povijesno i prirodno pripadaju u jednu logičnu cjelinu.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona poštuju se u potpunosti mjerila zemljopisne kartografije, sukladno članku 39. stavku 2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, br. 116/99, 109/00, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11 – Odluka USRH, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/13, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/15 – Odluka USRH i 98/19), mišljenju izrečenom u Odluci Ustavnog suda iz veljače 2023. te preporukama Venecijanske komisije. Ističe se kako je Nacrtom prijedloga zakona utvrđeno da se područja 14 županija nalaze u jednoj izbornoj jedinici, područja 5 županija se nalaze u dvije izborne jedinice dok se područje samo jedne županije nalazi u 4 izborne jedinice. Također, važno je napomenuti kako se područje Grad Zagreba prema ovom Nacrtu prijedloga zakona nalazi u tri izborne jedinice, za razliku od sadašnjeg Zakona prema kojem je Grad Zagreb podijeljen u 4 izborne jedinice. Isto tako, u ovom Nacrtu prijedloga zakona kod određivanja područja izbornih jedinica poštuju se granice gradskih četvrti u Gradu Zagrebu, što u sadašnjem Zakonu nije slučaj. Nadalje, ovim se Nacrtom prijedloga zakona u slučaju podjele pojedinih županija na više izbornih jedinica poštuju i prirodna obilježja u najvećoj mogućoj mjeri. Ovim se Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje u potpunosti jamstvo</p>

		<p>općeg i jednakog prava glasa propisano člankom 45. Ustava, a koje se i u Odluci Ustavnog suda utvrđuje kao primarno mjerilo koje se ne smije narušiti uz maksimalno uvažavanje mjerila zemljopisne kartografije. Netočna je tvrdnja „podijeljene su i druge jedinice lokalne...samouprave“. Ovim Nacrtom prijedloga zakona niti jedna jedinica lokalne samouprave, grad odnosno općina nije podijeljena u više izbornih jedinica. Dodatno – odgovor uz komentar Dalije Orešković (komentar br. 16.)</p>
18	<p>Dalija Orešković PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Izborna pravila nisu pitanje dnevne ili partikularne politike. Predsjednik Vlade u državi koja je članica Europske unije bi to trebao znati. Oktroirana izborna pravila nemaju legitimitet. Ustrajanjem na donošenju izbornog zakona skrojenog isključivo voljom jedne političke stranke, gradi se jednopartijska, a ne demokratska država.</p>	<p>Nije prihvaćen Procedura donošenja zakona pa tako i Zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor propisana je Ustavom i zakonom te poslovníkom Vlade RH i Hrvatskoga sabora. Hrvatski sabor donosi zakone u demokratskoj proceduri, potrebnom većinom glasova te se u slučaju donošenja zakona ne može govoriti o oktroiranim pravilima.</p>
19	<p>Dalija Orešković PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ukoliko se želi osigurati legitimitet izbornih procesa, ali i karter demokratskog poretka Republike Hrvatske, Zakon kojim se propisuje broj izbornih jedinica ne može se donijeti samo uz podršku parlamentarne većine. Temeljni zakoni, kao što su to između izborni zakoni, u konsolidiranim demokracijama ne služe za iskazivanje moći i nametanje pravila silom, niti se koriste kao prilika za pokazivanje da je predsjednik Vlade bio uvrijeđen odbijanjem oporbe da se odazove na njegove pozive za odvojenim sastancima na početku mandata, s obzirom da ta situacija sa procesom donošenja jednog izbornog zakona nema niti može imati ikakve veze. Korištenje ove okolnosti kao izliku</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrt prijedloga zakona izrađen je u tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu politički i izborni sustav, sukladno zakonskim i podzakonskim propisima, a ne u „stranačkoj radnoj skupini“. Dodatno – odgovor uz komentar Dalije Orešković (komentar br. 18) te komentare Ureda pučke pravobraniteljice, GONG-a i Javno je dobro (komentar br. 12)</p>

	<p>za ignoriranje oporbe u procesu pripreme zakonskog prijedloga pokazuje nezrelost vlasti. S obzirom da je osim oporbe isključena i struka te da je Zakon osmislila uska stranačka grupa, umjesto službene radne skupine koja bi uvažila i argumente iz javne rasprave koje također nije bilo, ovakav prijedlog potvrđuje autoritarne vladavine i značajnog nazadovanja političke kulture</p>	
20	<p>Dalija Orešković PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Nedostatci ovog prijedloga Zakona ne mogu se otkloniti kroz javno savjetovanje, niti s podnesenim amandmanima u daljnjem zakonodavnom postupku, s obzirom da je osnova po kojoj je Zakon predložen i nadalje model od deset izbornih jedinica u kojima se bira po 14 zastupnika kao što je to propisano Zakonom o izbornima zastupnika u Hrvatski sabor, a Vlada najavljuje da od ovog modela nema namjeru odustati. Prijedlog se temelji na podacima iz Registra birača te je i nadalje zadržan nelogičan oblik i sastav izbornih jedinica koje ne prate granice administrativnih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Očito je da se ne radi o rješenju koje zadovoljava kriterije iz Odluke Ustavnog suda kojom se ukida trenutno važeći Zakon o izbornim jedinicama s danom 1. listopada 2023.g. Slijedom navedenog, ovaj prijedlog potrebno je bez odgode povući iz javnog savjetovanja te potom pristupiti izradi novog prijedloga Zakona, no ovoga puta uz poštivanje dobrih demokratskih običaja i političke pristojnosti koja je u slučaju pripreme predmetnog prijedloga u potpunosti izostala.</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno stavovima Ustavnog suda korigirane su izborne jedinice za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, pri čemu se nije mijenjao izborni sustav. Dodatno – odgovor uz komentar Dalije Orešković (komentar br. 18)</p>
21	<p>Miroslav Kušek PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Republika Hrvatska je teritorijski i stanovništvom premala za više od jedne (svjetske) izborne</p>	<p>Nije prihvaćen Imajući u vidu odredbe članaka 38. i 39. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, ovim se Nacrtom prijedloga zakona uređuju pitanja koja se odnose na određivanje izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor sukladno Odluci Ustavnog suda iz veljače 2023. na način da se osigurava opće i jednako pravo hrvatskim državljanima s navršениh 18</p>

	jedinice i to je optimalno rješenje koje koristi više sličnih država u Europi.	godina (birači) u izborima za Hrvatski sabor. Uređivanje izbornog sustava i izbornih jedinica autonomno je pravo pojedine države, neovisno o veličini iste.
22	<p>JAVNO JE DOBRO</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR</p> <p>BRISATI PREDLOŽENE ČLANKE od Članka 2. do Članka 11. jer su suprotni Ustavu i odluci Ustavnog suda pa napisati nove Članke počevši od Članka 2., usklađene s razlogom ukidanja dosadašnjeg Zakona o izbornim jedinicama kako slijedi: Članak 2. I. izborna jedinica obuhvaća područje Grada Zagreba u cijelosti. Članak 3. II. izborna jedinica obuhvaća područje Zagrebačke županije, Bjelovarsko-bilogorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, u cijelosti. Članak 4. III. izborna jedinica obuhvaća područje Međimurske županije, Varaždinske županije, Krapinsko-zagorske županije i Koprivničko-križevačke županije, u cijelosti. Članak 5. IV. izborna jedinica obuhvaća područje Vukovarsko-srijemske županije, Osječko-baranjske županije, Virovitičko-podravske županije, Požeško-slavonske županije i Brodsko-posavske županije, u cijelosti. Članak 6. V. izborna jedinica obuhvaća područje Primorsko-goranske županije, Istarske županije i Ličko-senjske županije, u cijelosti. Članak 7. VI. izborna jedinica obuhvaća područje Zadarske županije, Šibensko-kninske županije, Splitsko-dalmatinske županije i Dubrovačko-neretvanske županije, u cijelosti. Članak 8. 140 zastupnika u Sabor, ne računajući zastupnike nacionalnih manjina i zastupnike koje biraju hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, bira se tako da: I. izborna jedinica bira 28 zastupnika u Hrvatski sabor, II. izborna jedinica bira 24 zastupnika u Hrvatski sabor, III. izborna jedinica bira 17 zastupnika u Hrvatski sabor, IV. izborna jedinica bira 24 zastupnika u Hrvatski sabor, V. izborna jedinica bira 18 zastupnika u Hrvatski sabor, VI. izborna jedinica bira 29 zastupnika u Hrvatski sabor. Članak 11. Zastupnici u Sabor biraju se po proporcionalnoj zastupljenosti i preferencijskom glasovanju. Birači mogu glasovati samo za jednu listu kandidata. Birač na glasačkom listiću može označiti tri kandidata koji ima prednost pred</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nacrt prijedloga zakona sukladan je sadržaju Odluke Ustavnog suda iz veljače 2023. te se njime osigurava jednaka težina biračkog glasa u svakoj izbornoj jedinici, sukladno članku 45. Ustava. Pitanja koja se odnose na način izbora zastupnika i preferirani glas uređuju se Zakonom o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, a ne zakonom kojim se određuju područja izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.</p>

	<p>ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas). Članak 12. Ako birač zaokruži samo redni broj ispred naziva liste, a nije dao preferirani glas kandidatu, glasački listić je važeći. Ako birač zaokruži redni broj za jednu listu, a dao je preferirani glas kandidatu s druge liste u odnosu na glas za listu, glasački listić je važeći, dok se preferirani glas kandidata neće uvažiti. Ako je birač dao više od tri preferirana glasa kandidatima na istoj listi, glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, bez obzira na to je li redni broj ispred te liste zaokružen ili nije, dok se preferirani glasovi za kandidate neće uvažiti. Ako je birač dao preferirani glas kandidatu s određene liste, a nije zaokružio redni broj ispred te liste, glasački listić je važeći kako u odnosu na glas za listu tako i u odnosu na preferirani glas za kandidata s te liste. Ako je birač dao preferirane glasove za kandidate s različitih lista i zaokružio je redni broj ispred jedne od tih lista, glasački listić je važeći u odnosu na glas za listu, kao i za preferirane glasove s te liste ako je dao jedan, dva ili tri preferirana glasa. Članak 13. Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaje važiti Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine broj 116/99.) kao i odredbe članka 38., članka 44. alineja 2., i članka 79. a. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor Narodne novine broj: 116/99., 109/00., 53/03., 69/03., 167/03., 44/06., 19/07., 20/09., 145/10., 24/11., 93/11., 120/11. 19/15, 66/15, 104/15. i 98/19.</p>	
23	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 2. U I. izornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 10,4 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona ostvaruje se pravo zajamčeno člankom 45. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske kojim se jamči među ostalim opće i jednako biračko pravo hrvatskim državljanima s navršениh 18 godina života (birači) u izborima za Hrvatski sabor. Člankom 39. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor propisano je da se izborne jedinice određuju Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5%. Pri određivanju izbornih jedinica mora se koliko je to najviše moguće voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Zakonom o registru</p>

		<p>birača („Narodne novine“, br. 144/12, 105/15 i 98/19) propisano je u članku 3. da je registar birača zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Člankom 4. toga Zakona, nadalje je propisano da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača dok je člankom 8. istoga Zakona propisano da se registar birača vodi po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti te da se unutar grada odnosno općine registar birača vodi po naseljima, ulicama i trgovima, a adresni podaci temelje se na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu. Upisom u registar birača potvrđuje se mogućnost ostvarivanja aktivnog i pasivnog biračkog prava zajamčenog Ustavom.</p>
24	<p>Ivica Filković II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 2. ova 1 izborna jedinica nema veze s vezom jer Velika Gorica nikako ne spada u tu izbornu jedinicu vratite ju di inače je na dosadašnjim izborima glasala a vratite Grad Zaprešić i 7 okolnih općina a to su Pušća, Brdovec, Bistra, Luka, Marija Gorica Jakovlje i Dubravica koje su pripadale i glasale od kad su izborne jedinice u 1 izornoj jedinici i tako mora biti i nikako drugačije molim da se to prepravi i napravi kako sam ja napisao i uvažite to</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrtom prijedloga zakona predložene su izborne jedinice na način da se osigurava ustavno jamstvo općeg i jednakog biračkog prava na izborima za Hrvatski sabor hrvatskim državljanima s navršenih 18 godina (birači) te je ujednačen broj birača u izbornim jedinicama.</p>
25	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 3. U II. izornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 14,0 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
26	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 4. U III. izornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>

	veći je 8,6 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.	
27	<p>Ivica Filković II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 4. ove općine koje ste zabunom prebacili u 3 izbornu jedinicu jedino mogu i moraju biti u 1 izbornoj jedinici je čine jednu cjelinu skupa s Gradom Zaprešićem i općinom Brdovec i ne smije ih se razvajati to što radite nije pošteno i molim hitne prepravke u Zakonu o izbornim jedinicama ispraviti kako spada</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR IVICE FILKOVIĆA UZ ČLANAK 2., UZ NAPOMENU DA SE NE RADI O NIKAKVOJ ZABUNI.</p>
28	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 5. U IV. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 13,2 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
29	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 6. U V. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 21,1 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
30	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 7. U VI. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 9,0 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
31	<p>Ivica Filković II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 7. Poštovani 6 izborna jedinica ne može obuhvaćati Grad Zaprešić i općinu Brdovec koji su od uvijek bili u 1 izbornoj jedinici koja je najprikladnija i molim da se to prepravi i prema tome ja kao građanin Grada Zaprešića ne prihvaćam da mi glasamo skupa s Jastrebarskim Samoborom i Svetom Nedjeljom i molim da se Grad Zaprešić i općina Brdovec vrate u 1 Izbornu jedinicu u kojoj pripadaju od kad su izborne jedinice jer s kupa s ostalih 6 općina zaprešičkog kraja čine jedinstvenu cjelinu koje jedino prava i tako mora biti</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR IVICE FILKOVIĆA UZ ČLANAK 2.</p>

32	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 8. U VII. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 14,6 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
33	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 9. U VIII. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 13,6 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
34	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 10. U IX. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 18,9 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
35	<p>Nenad Pokos II. IZBORNE JEDINICE ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 11. U X. izbornoj jedinici broj birača iz svibnja 2023. veći je 15,6 % od broja punoljetnih stanovnika iz popisa 2021.</p>	<p>Nije prihvaćen ODGOVOR KAO I UZ KOMENTAR NENADA POKOSA UZ ČLANAK 2.</p>
36	<p>Josipa Kern III. NAČIN ODREĐIVANJA PODRUČJA IZBORNIH JEDINICA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 14. čl. 14, stavak 1: iza "prosječan broj birača" treba dodati "izračunato kao prosjek broja birača u zadnja četiri tromjesečja" Obrazloženje: Pojam "prosječan broj birača" je nejasan sve dok se ne kaže KAKO se računa taj prosjek, odnosno iz KOJIH se PODATAKA izračunava taj prosjek. Predloženo rješenje pretpostavlja da državna tijela IMAJU podatke o broju birača za SVAKO TROMJESEČJE.</p>	<p>Nije prihvaćen Člankom 14. stavkom 2. Nacrta prijedloga zakona utvrđeno je na koji se način utvrđuje osnova za određivanje područja izbornih jedinica. Osnova se utvrđuje na način da se ukupni broj birača upisanih u registar birača koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj podijeli s brojem izbornih jedinica.</p>
37	<p>JAVNO JE DOBRO III. NAČIN ODREĐIVANJA PODRUČJA IZBORNIH JEDINICA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 14. Brisati Članak 14. jer je suprotan odluci Ustavnog suda jer prvenstveno ne udovoljava zemljopisnom uvjetu propisanom odlukom US.</p>	<p>Nije prihvaćen Nacrt prijedloga zakona sukladan je Odluci Ustavnog suda te udovoljava utvrđenim stavovima slijedom kojih su izborne jedinice korigirane. Odredbe predloženog članka 14. odnose se na pitanja osnove za određivanja područja izbornih jedinica te na</p>

<p>Brisati i zato jer je "broj izbornih jedinica" samo broj, ali ne i dugoročno točna granica izbornih jedinica koja bi se ovakvom konstrukcijom mijenjala od izbora do izbora. Područja izbornih jedinica ne odgovaraju administrativnim granicama županija i Grada Zagreba, stoga je čak i ideja o ovakvoj podjeli ne samo neustavna već i nakaradna.</p>	<p>način utvrđivanja te osnove. Člankom 39. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor propisano je da se izborne jedinice određuju Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5% te da se pri određivanju izbornih jedinica mora koliko je to najviše moguće voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Da bi se ostvarilo Ustavom zajamčeno opće i jednako biračko pravo broj birača u izbornim jedinicama se ne smije razlikovati više od + - 5%. Predloženim člankom 14. Nacrta prijedloga zakona ostvaruje se to pravo i utvrđuju se mehanizmi za ostvarivanje tog prava. Predloženo zakonsko rješenje sukladno je Odluci Ustavnog suda iz veljače 2023. jer se njime jamči opće i jednako biračko pravo kao primarni zahtjev. Područja izbornih jedinica udovoljavaju u cijelosti odredbi članka 39. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor te zahtjevima "zemljopisne kartografije" koje u svojoj Odluci navodi Ustavni sud. 14 županija nalazi se unutar jedne izborne jedinice, 5 županija nalazi se unutar dvije izborne jedinice, Grad Zagreb nalazi se unutar tri izborne jedinice, umjesto u četiri kao što je propisano zakonom kojim se sada uređuju izborne jedinice, dok se samo jedna županija, Zagrebačka županija nalazi u četiri izborne jedinice, a što je uvjetovano njezinim položajem i višestrukom povezanošću s Gradom Zagrebom. Zaključno se ističe da je Republika Hrvatska Ustavom utvrđena kao jedinstvena i nedjeljiva demokratska i socijalna država u kojoj vlast proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljana, koji vlast ostvaruje izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem. Stoga na izborima za Hrvatski sabor hrvatski državljani s navršениh 18 godina (birači) biraju u izbornim jedinicama svoje predstavnike (zastupnike) u Hrvatski sabor na temelju jednakog biračkog prava, uz napomenu da se pritom ne biraju zastupnici</p>
---	---

		jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.
38	<p>Josipa Kern</p> <p>III. NAČIN ODREĐIVANJA PODRUČJA IZBORNIH JEDINICA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 16.</p> <p>Nije jasno što se događa u slučaju kada dođe do ZNATNE promjene broja birača . Naime, kada Vlada o tome izvijesti Hrvatski sabor hoće li doći do promjena granica izbornih jedinica?</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Tijelo državne vlasti u Republici Hrvatskoj koje je predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti je Hrvatski sabor. Sukladno Ustavu Hrvatski sabor, u skladu s Ustavom i zakonom odlučuje o uređivanju pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj, a u što se ubraja i određivanje izbornih jedinica u kojima se biraju zastupnici u Hrvatski sabor, pri tom vodeći računa o Ustavom zajamčenom općem i jednakom biračkom pravu. Izborne jedinice za izbor zastupnika utvrđuju se zakonom kojeg donosi Hrvatski sabor.</p>
39	<p>JAVNO JE DOBRO</p> <p>III. NAČIN ODREĐIVANJA PODRUČJA IZBORNIH JEDINICA ZA IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR, Članak 16.</p> <p>BRISATI ČLANAK 16. - Zašto bi između Sabora (Sabor je šef Vladi) i institucije koja vodi biračke spiskove trebao posrednik? Jel možda Vlada odgovorna za stanje biračkih spiskova koji odstupaju od stvarnog stanja za bar pola miliona birača? Ako je, članak ima smisla, no ako nije, da li je zakonopisac smatrao da je "poštar" adekvatna uloga Vlade? Tko odgovara za korektne biračke spiskove treba podnositi izvještaj Saboru, a ako nisu korektni snositi odgovornost. I to tako treba pisati u ovom Zakonu. Igre gluhih telefona, i Vlada Poštar ne.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Člankom 4. Ustava propisuje se da je u Republici Hrvatskoj državna vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu a ograničena je Ustavom zajamčenim pravom na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Načelo diobe vlasti uključuje oblike međusobne suradnje i uzajamne provjere nositelja vlasti propisane Ustavom i zakonom. Člankom 70. Ustava propisano je da je Hrvatski sabor predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj, dok je člankom 81. Ustava propisan djelokrug Hrvatskog sabora koji među ostalim obuhvaća i donošenje zakona. Nadalje, člankom 108. Ustava propisano je da Vlada Republike Hrvatske obavlja izvršnu vlast u skladu s Ustavom i zakonom, dok je člankom 113. Ustava propisan djelokrug Vlade koji među ostalim obuhvaća predlaganje zakona i drugih akata Hrvatskom saboru te obavljanje drugih poslova određenih Ustavom. Stoga između tijela državne vlasti ne postoji "šefovski odnos" već tijela državne vlasti obavljaju poslove iz svoga djelokruga pri tom međusobno surađujući. Pitanja koja se odnose na izborni sustav i registar birača nalaze se u djelokrugu tijela državne uprave - Ministarstva pravosuđa i uprave, a čelnik toga ministarstva, ministar pravosuđa i uprave član je Vlade Republike Hrvatske. Zakonom o registru birača („Narodne</p>

		<p>novine“, br. 144/12, 105/15 i 98/19) propisano je u članku 3. da je registar birača zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Člankom 4. toga Zakona, nadalje je propisano da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača dok je člankom 8. istoga Zakona propisano da se registar birača vodi po službenoj dužnosti za svaki grad odnosno općinu, a temelji se na načelu stalnosti te da se unutar grada odnosno općine registar birača vodi po naseljima, ulicama i trgovima, a adresni podaci temelje se na registru prostornih jedinica, sukladno posebnom zakonu. Upisom u registar birača potvrđuje se mogućnost ostvarivanja aktivnog i pasivnog biračkog prava zajamčenog Ustavom. Nadalje se ističe, kako registar birača i popis birača nisu istoznačnice. Popis birača je dio registra birača koji se sastavlja nakon zatvaranja registra, a sastoji se od podataka iz evidencije hrvatskih državljana s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji imaju važeće osobne iskaznice, evidencije privremeno upisanih birača, birača kojima je izdana potvrda za glasovanje izvan mjesta prebivališta, evidencije prethodno registriranih birača, popisa aktivno registriranih hrvatskih državljana koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i evidencije državljana država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj te služi kao temelj za glasovanje na dan izbora odnosno referendumu. Zaključno se ističe da je Vlada Republike Hrvatske tijelo izvršne vlasti s Ustavom i zakonom utvrđenim ovlastima te ovlašteni predlagatelj zakonodavnih i drugih akata, a ne „poštar“.</p>
--	--	---